

Звіт
про результати анкетування
науково-педагогічних працівників
стосовно якості організації освітнього процесу
в Рівненському державному гуманітарному університеті

З метою з'ясування особливостей стосовно якості організації освітнього процесу та його покращення Центр якості освіти провів опитування (розпорядження т.в.о. ректора від 04 січня 2024 р. № 01-01-03).

В опитуванні, яке відбувалось з 10.01.2024 р. по 20.01.2024 р. в режимі онлайн, взяли участь **152 НПП**, зокрема:

- ✓ Інститут мистецтв – 7;
- ✓ Педагогічний факультет – 25;
- ✓ Психолого-природничий факультет – 44;
- ✓ Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики – 22;
- ✓ Факультет історії, політології та міжнародних відносин – 15;
- ✓ Факультет математики та інформатики – 10;
- ✓ Філологічний факультет – 9;
- ✓ Художньо-педагогічний факультет – 20.

1. Посади НПП, які взяли участь в опитуванні, розподілилися наступним чином (рис.1):

- доцент – 62%,
- професор – 19%,
- старший викладач – 12%,
- викладач – 7%.

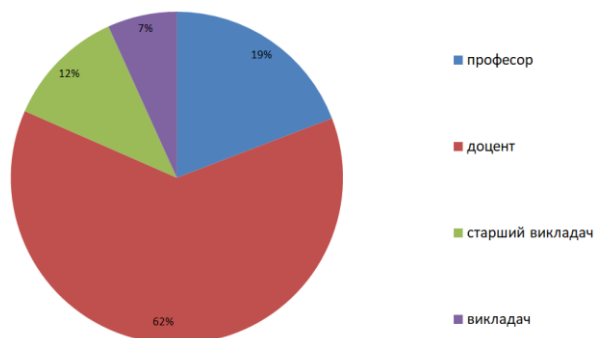


Рис.1. Розподіли посад НПП, які взяли участь в опитуванні

2. Науковий ступінь опитаних НПП (рис.2):

- доктор філософії – 67%,
- доктор наук – 13%,
- планую захищати дисертацію – 4%,
- не планую захищати дисертацію – 16%.

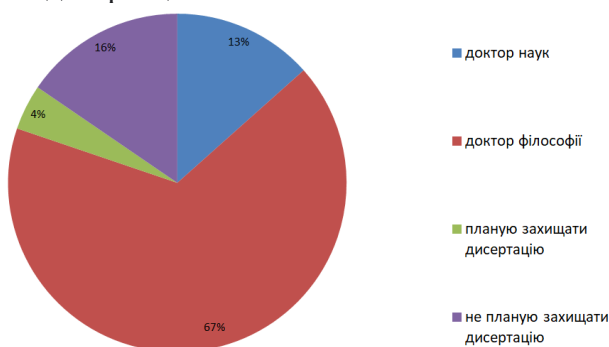


Рис.2. Розподіл наукових ступенів НПП, які взяли участь в опитуванні

3. Стаж роботи опитаних НПП (рис.3):

- до 5 років – 1%,
- 5-15 років – 17%,
- 15-25 років – 41%,
- 25-35 років – 25%,
- понад 35 років – 16%.

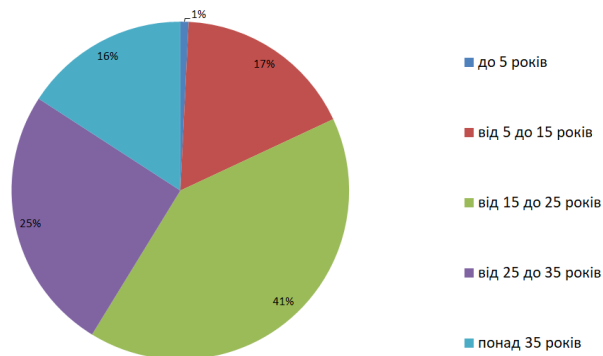


Рис. 3. Стаж роботи НПП, які взяли участь в опитуванні

4. Стать НПП: жінки – 72 %, чоловіки – 28 % (рис.4).

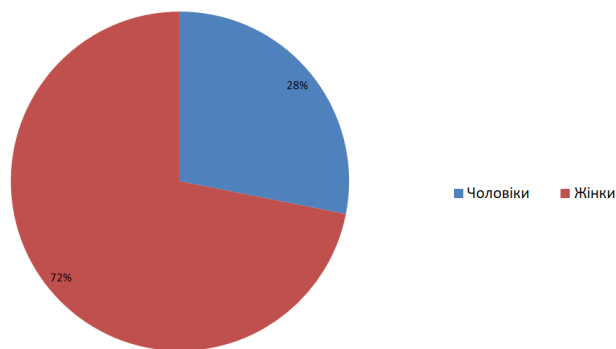


Рис.4. Розподіл статі опитаних НПП

5. Оцінка (від 1 до 5 балів) НПП рівня організації освітнього процесу в університеті (розклад занять, оптимальність вибору форми навчання, своєчасність і повнота інформування учасників освітнього процесу про особливості його організації та ін.) показана на рис. 5.

Опитування свідчить про високий рівень організації освітнього процесу, адже 5 і 4 бали поставили 79% опитаних НПП, 3 бали - 12,4% і ще 8,6% опитаних оцінили на 2 і 1 бал (рис.5).

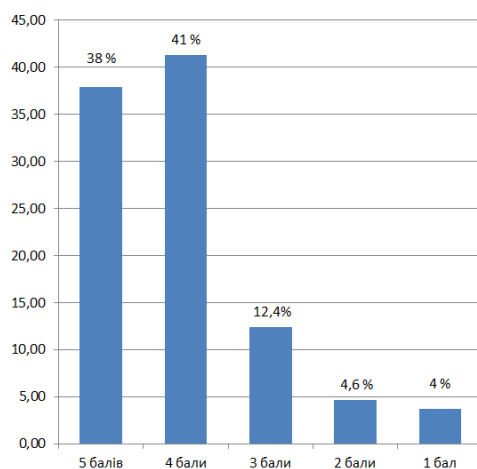


Рис. 5. Оцінка НПП рівня організації освітнього процесу в університеті

6. Оцінка рівня забезпечення безпеки учасників освітнього процесу в університеті в нинішніх умовах засвідчила про те, що лише 45% опитаних (оцінили на 5 і 4 бали) безпечно

почуваються в університеті, 29,5% опитаних поставили 3 бали і 25,5% опитаних (оцінили на 2 і 1 бал) вважають низьким рівень безпеки (рис. 6).

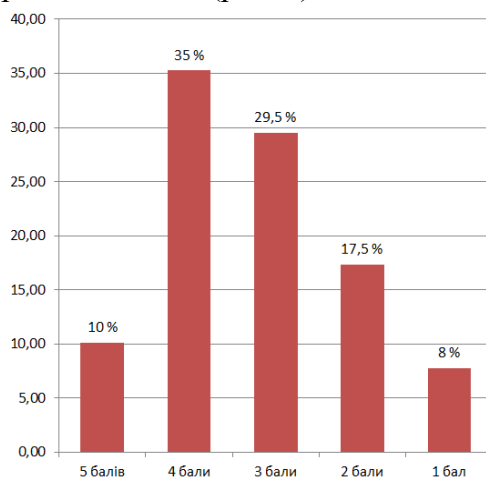


Рис. 6. Оцінка НПП рівня забезпечення безпеки учасників освітнього процесу в університеті в нинішніх умовах

7. На питання «Чи ознайомлені НПП з алгоритмом дій під час освітнього процесу у надзвичайних ситуаціях?» опитані відповіли наступним чином: більшість (91%) відповіли «Так», ще 2% опитаних мають інформацію про те, що є розроблений алгоритм дій, але вони з ним не ознайомлені і 7% опитаних не володіють інформацією (рис. 7).

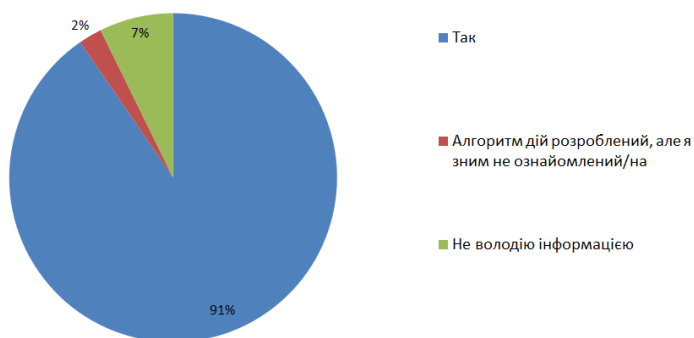


Рис. 7. Рівень поінформованості НПП щодо алгоритму дій у надзвичайних ситуаціях під час освітнього процесу

8. Яка, на погляд НПП, форма навчання є доцільною в сучасних умовах показано на рис.8: 19% вважає, що онлайн (дистанційна), 13% - офлайн (очна), але більшість (68%) надає перевагу змішаній формі навчання.

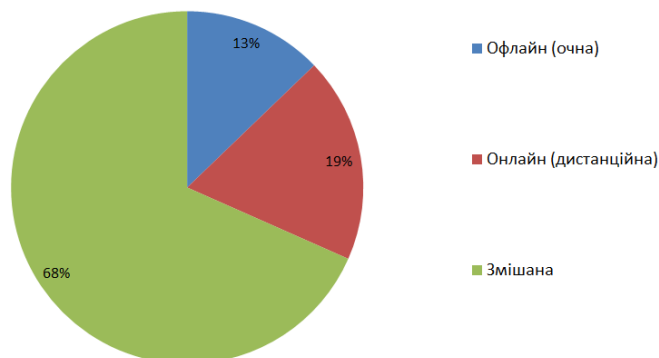


Рис. 8. Розподіл доцільності форм навчання в сучасних умовах на думку опитаних НПП

9. Оцінка НПП рівня забезпечення доступом до інформаційних ресурсів університету, необхідних для забезпечення викладання навчальної дисципліни (дисциплін) та наукової діяльності розподілилася наступним чином: 5 і 4 бали поставили 27% і 42%, відповідно, опитаних НПП, 3 бали – 25% і 6% опитаних поставили низькі оцінки (2 і 1 бал) (рис.9).

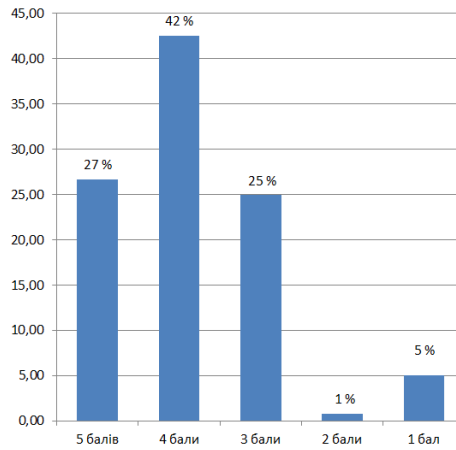


Рис. 9. Оцінка НПП рівня доступу до інформаційних ресурсів університету

10. Оцінка НПП рівня сприятливості психологічного клімату в університеті щодо успішної науково-педагогічної діяльності показана на рис.10, а саме:

- на 5 і 4 бали оцінили 49,4% опитаних;
- на 3 бали – 32,6% респонденти;
- на 2 і 1 бал – 18% опитаних.

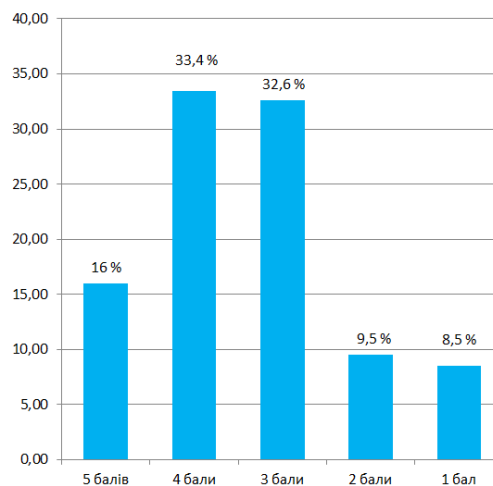


Рис. 10. Оцінка НПП рівня сприятливості психологічного клімату в університеті щодо успішної науково-педагогічної діяльності

11. На питання «Яка частка здобувачів вищої освіти бере участь в освітньому процесі в залежності від формату навчання?» отримали від опитаних НПП такі відповіді (рис.11):

- ▲ 76-100 % занять ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 25 респондентів;
 - офлайн (очно) – 20 респондентів;
 - змішаний формат – 19 респондентів;
- ▲ 51-75 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 33 респондентів;
 - офлайн (очно) – 38 респондентів;
 - змішаний формат – 38 респондентів;
- ▲ 26-50 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 33 респондентів;
 - офлайн (очно) – 26 респондентів;
 - змішаний формат – 32 респондентів;
- ▲ 1-25 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 28 респондентів;
 - офлайн (очно) – 16 респондентів;
 - змішаний формат – 17 респондентів;

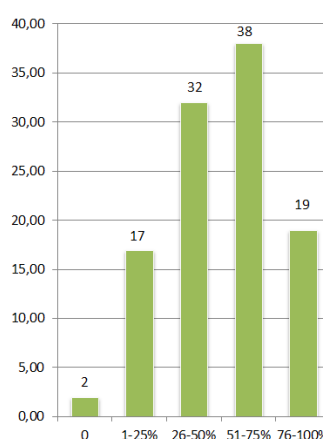
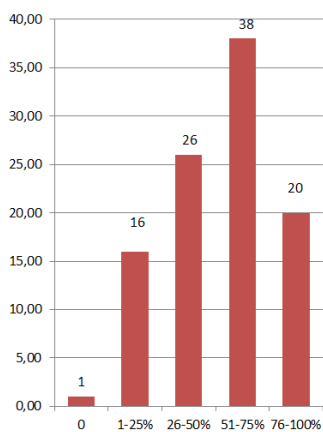
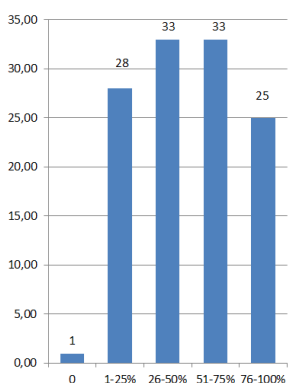
▲ опитані ЗВО не відвідують (не мають можливості з різних причин) заняття, які організовані в таких формах:

- онлайн (дистанційно) – 1 респондент;
- офлайн (очно) – 1 респондент;
- змішаний формат – 2 респонденти.

Отже, більшість (51-100%) занять ЗВО мають можливість відвідувати (згідно думки опитаних НПП): онлайн (дистанційно) – 58 респондентів, офлайн – 58 респондентів, змішаний формат – 57 респондентів.

Тоді як 1-50 % занять ЗВО мають можливість відвідувати (згідно думки опитаних НПП): онлайн (дистанційно) – 61 респондент, офлайн – 42 респонденти, змішаний формат – 49 респондентів.

Таким чином, більшість занять ЗВО мають можливість відвідувати в онлайн форматі, хоча й інші форми навчання отримали майже такі ж показники (згідно думки опитаних НПП).



Онлайн (дистанційно)

Офлайн (очно)

Змішаний формат

Рис. 11. Розподіл обсягу занять (%), в яких беруть участь ЗВО в нинішніх умовах у залежності від формату навчання

12. На питання «У розробленні яких документів стосовно освітнього процесу в університеті Ви брали участь?» отримали відповіді, які свідчать про активність НПП щодо розробки документального супроводу навчального процесу, зокрема (рис.12): найбільша частка викладачів задіяна у розробці робочих програм та силабусів до навчальних дисциплін (93% і 85%, відповідно), 56% НПП приймають участь в розробці освітньо-професійних (наукових) програм, 45 % НПП працюють над навчальними планами, 14% задіяні до документації пов'язаної з процедурами внутрішнього забезпечення якості освіти та 9% - до академічної доброчесності.

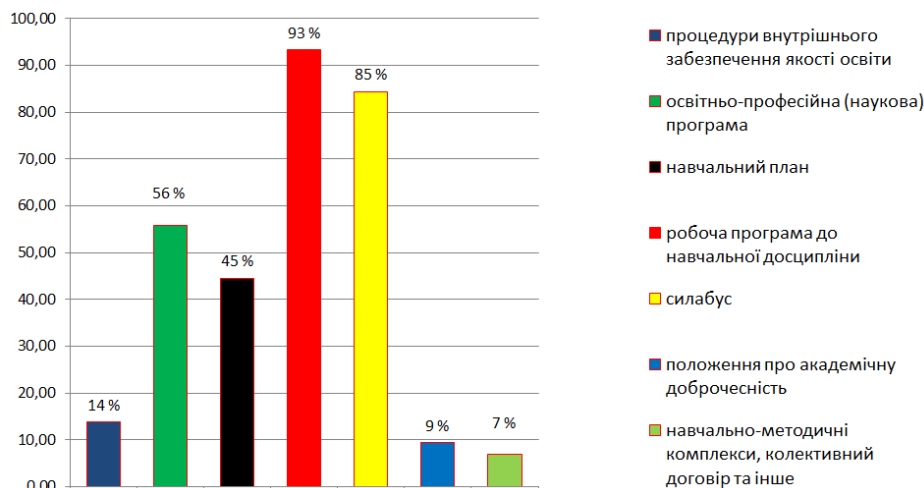


Рис. 12. Участь НПП у розробленні документів стосовно освітнього процесу в університеті

13. Навчальні дисципліни, які викладають НПП повністю забезпечені робочою програмою та навчально-методичним комплексом на 66% або переважно забезпечені 34% (рис.13).

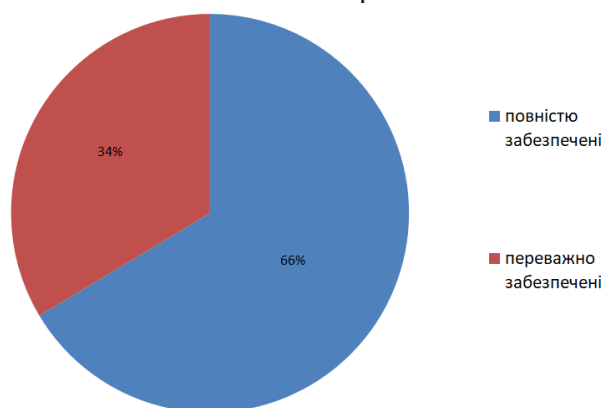


Рис.13. Показники забезпечення навчальних дисциплін робочою програмою та навчально-методичним комплексом

14. Навчально-методичне забезпечення з дисциплін, які викладають НПП, повністю (31%) або частково (57%) розміщене на віртуальному диску кафедри (рис.14).

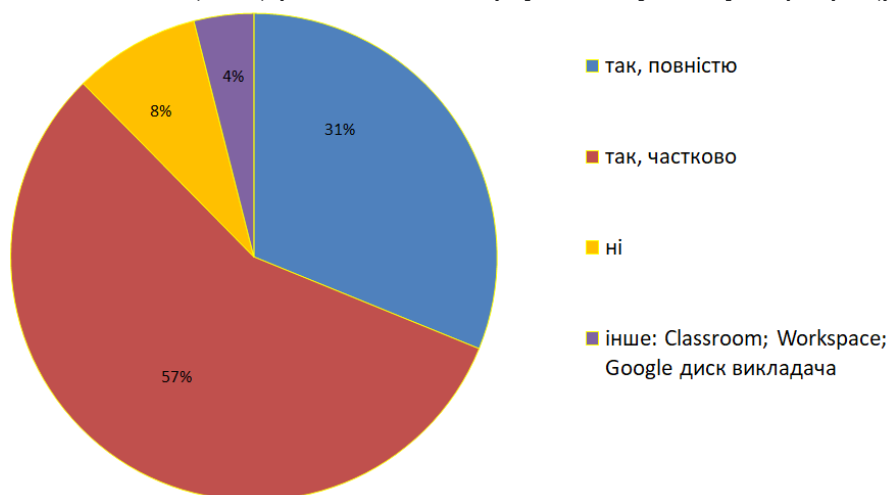


Рис.14. Показники розміщення навчально-методичного забезпечення на віртуальному диску кафедри та інших електронних носіях

15. У виборі форм та методів навчання для НПП допомагає (рис.15): самоосвіта (81%), інформація з мережі Інтернет (76%), думка ЗВО (61%), підвищення кваліфікації у вітчизняних закладах освіти (52%), спеціалізована педагогічна література та фахові журнали українських ЗВО (45%), власні інноваційні педагогічні методики (38%) та ін.

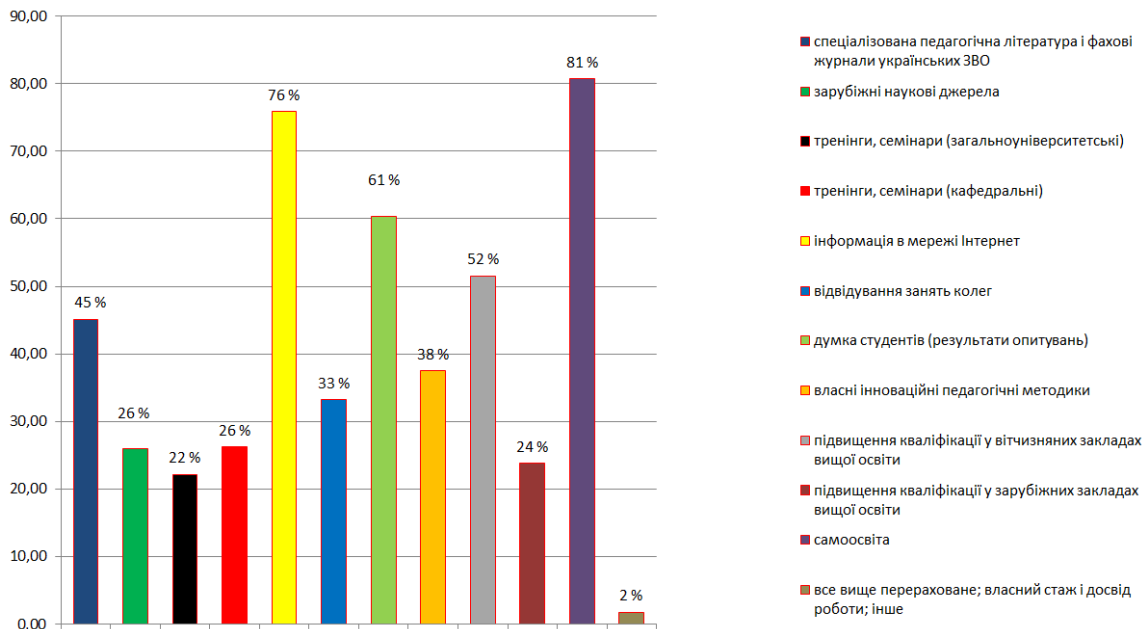


Рис.15. Інформація про джерела допомоги для НПП у виборі форм та методів навчання

16. На питання «Як здобувачі вищої освіти дізнаються про план вивчення навчальної дисципліни, тематику семінарів або практичних/лабораторних занять та самостійної роботи, критерії оцінювання навчальних досягнень?» НПП відповіли наступним чином (рис.16):

- 88% надають інформацію на початку вивчення дисципліни;
- 49% проводять індивідуальні консультації;
- 53% розміщують інформацію на платформі дистанційного навчання чи вебсайті кафедри;
- 32% інформують перед вивченням кожної теми.

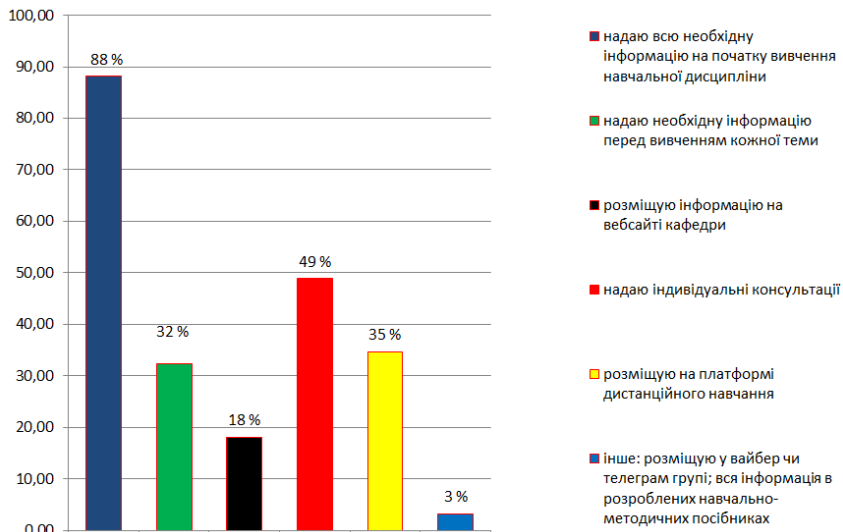


Рис.16. Джерела інформування ЗВО про план вивчення навчальної дисципліни (тематика занять і самостійної роботи, критерії оцінювання, рекомендована література)

17. Про те чи адаптовані дисципліни, які викладають НПП, до запитів сучасного суспільства більшість (84%) відповіли «так», а 15% - «частково» (рис.17).

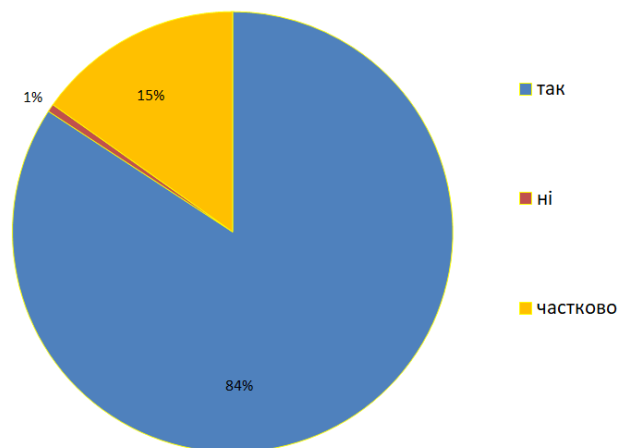


Рис.17. Показники відповідності навчальних дисциплін запитам сучасного суспільства

18. НПП для запобігання академічній недоброчесності здобувачів вищої освіти використовують наступні методи (рис.18):

- ознайомлення з правилами цитування та підготовки рефератів, курсових і кваліфікаційних робіт під час проведення занять – відповіли 68% опитаних;
- проводжу бесіди щодо проблем академічної доброчесності – 63% респондентів;
- розробляю завдання, які унеможливають списування – 50% опитаних;
- використовую методичні вказівки для ЗВО щодо науково-дослідної роботи – 42% опитаних.

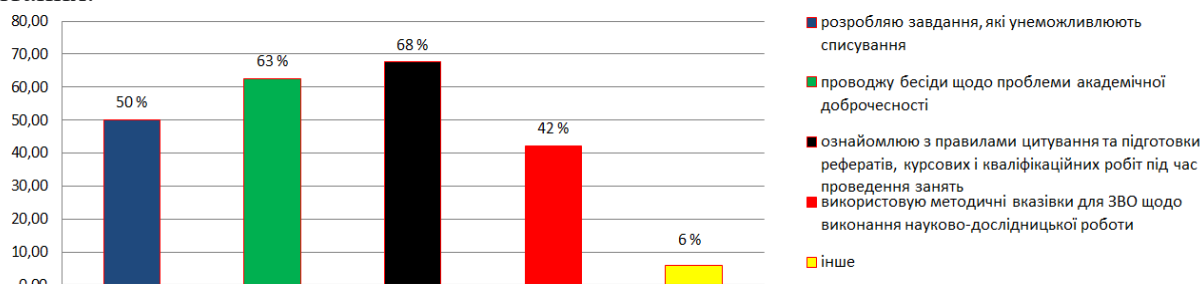


Рис.18. Показники використання НПП методів для запобігання академічній недоброчесності

Цікавим є метод, який використовує НПП – це проведення систематичних бліц-опитувань щодо вмісту надісланих студентами виконаних робіт на предмет усвідомлення написаного тексту (коду) і чи можуть розкрити зміст іншими словами. У разі виявлення невідповідностей робота відправляється на переопрацювання з подальшим обов'язковим повторним опитуванням.

19. На питання «Чи створені в Університеті умови для підвищення кваліфікації НПП?» більшість респондентів (76%) відповіли «так» або «переважно так» (рис.19).

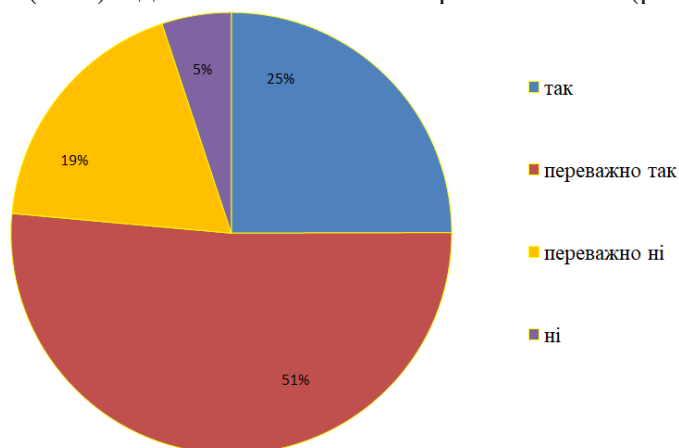


Рис.19. Чи створені Університеті умови для підвищення кваліфікації НПП?

20. Підвищення професійної кваліфікації НПП відбувається за такими формами (рис.20):

- стажування у вітчизняному закладі вищої освіти – 82% опитаних;
- самоосвіта – 69% респондентів;
- конференції – 66%;
- науково-методичні семінари – 57%;
- тренінги, майстер-класи, вебінари – 45%;
- стажування у зарубіжному закладі вищої освіти – 40% опитаних.

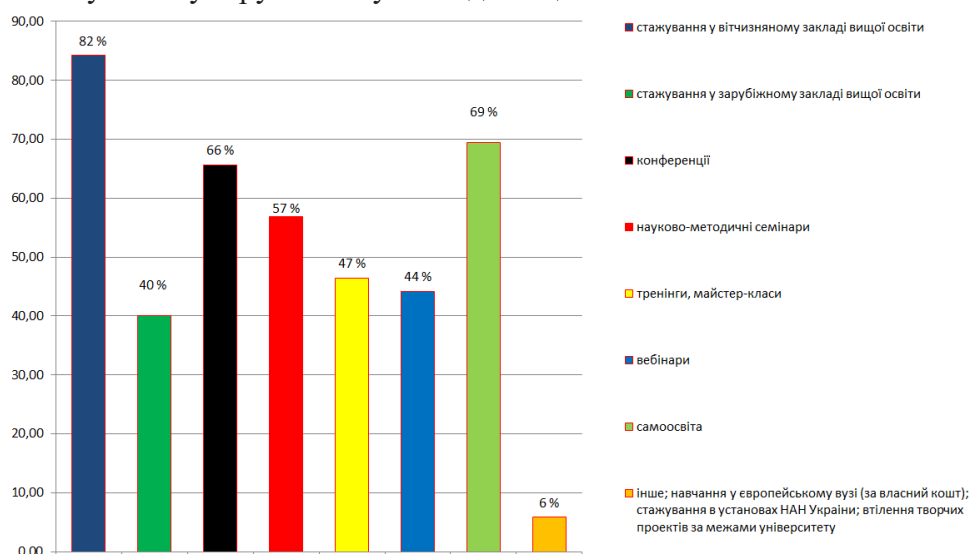


Рис.20. Показники форм підвищення професійної кваліфікації НПП

21. На думку НПП якість навчання здобувачів вищої освіти у порівнянні з попереднім періодом (за результатами сесії) не змінилася (відповіли 50% опитаних), 26% респондентів стверджує, що покращилася і лише 24% - погіршилася (рис.21).

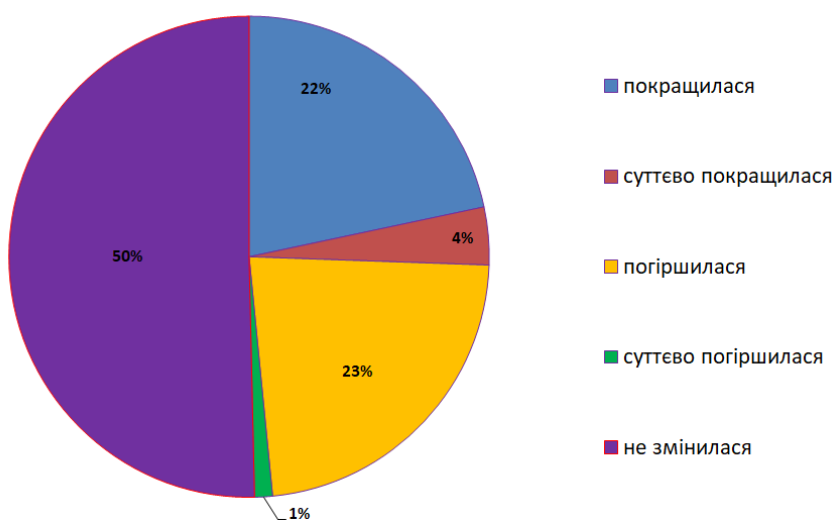


Рис. 21. Якість навчання здобувачів вищої освіти у порівнянні з попереднім періодом (за результатами сесії)

22. Пропозиції НПП щодо покращення організації освітнього процесу та підвищення якості освіти в університеті:

1. Здобути перемогу у війні, а тоді будувати плани на майбутнє.
2. Вдаватися до урізноманітнення, або ж багатовекторності в поступі впровадження в освітній процес нових форм проведення занять шляхом адаптації у них моделей: ділових та рольових ігор, уніфікації індивідуальних та практичних завдань, мозкових штурмів, занять приурочених розв'язанню проблемних питань, інтерактивних методів, сучасних технологій для онлайн навчання тощо. Впроваджуючи новітні технології не відкидати усталеного в минулому (класики).

3. Систематичне вдосконалення освітніх програм, творчо підходити до кожної дисципліни та до особистості здобувача вищої освіти, розширення студентоцентрованого навчання.
4. Налагодити загально університетську електронну базу всіх складових освітнього процесу. Організувати центр тестування здобувачів вищої освіти для проведення екзаменів.
5. Покращити матеріально-технічну базу університету.
6. Збільшити кількість годин аудиторного навчання для заочної форми та індивідуальних годин із провідних фахових дисциплін.
7. Сприяти професійному зростанню та мотивації НПП, педагогічному самовдосконаленню через участь у тренінгах, семінарах та конференціях НПП. При визначенні рівня активності НПП враховувати адміністративну роботу, адміністративні зобов'язання, які виконує НПП.
8. Розвиток курсів з професійної підготовки для ЗВО. Забезпечення студентів можливістю отримати практичні навички, які відповідають вимогам ринку праці, шляхом розширення співпраці з підприємствами та впровадження практичних занять.
9. Сприяння науковим дослідженням студентів. Створення умов для активного залучення студентів до наукової діяльності через організацію наукових гуртків, конференцій та стажувань.
10. Розширення програми міжнародного обміну. Створення можливостей для студентів отримати додатковий досвід та розширити свої горизонти через участь в програмах обміну та співпраці з університетами з інших країн.
11. Збільшення кількості практик та стажувань для ЗВО. Укладення партнерських угод з підприємствами та організаціями для забезпечення студентам можливості отримати практичний досвід та вирішувати реальні завдання.
12. Активна залучення студентського самоврядування. Сприяння розвитку студентських ініціатив, участь студентів у прийнятті рішень щодо організації навчального процесу та університетського середовища.
13. Покращення системи зворотного зв'язку. Створення каналів зворотного зв'язку між викладачами та студентами для постійного вдосконалення якості навчального процесу.

Отже, за результатами анкетування науково-педагогічних працівників стосовно якості організації освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті можна зробити такі висновки:

- в анкетуванні взяли участь 152 респонденти різних факультетів, з них більшість опитаних (62%) - доценти, 67% - доктори філософії, 82% опитаних мають досвід роботи більше 15 років, лєвова частка опитаних (72%) - жінки;
- 79% опитаних НПП засвідчили про високий рівень (оцінили на 5 і 4 бали) організації освітнього процесу, проте рівень забезпечення безпеки учасників освітнього процесу на 5 і 4 бали оцінили лише 45% опитаних; 91% респондентів ознайомлені з алгоритмом дій під час освітнього процесу у надзвичайних ситуаціях;
- доцільною в сучасних умовах є дистанційна (19 % опитаних) та змішана (68 % опитаних) форма навчання; більшість занять ЗВО відвідують онлайн (дистанційно), хоча й інші дві форми навчання обрала практично така ж кількість респондентів;
- рівень забезпечення доступу до інформаційних ресурсів університету, необхідних для забезпечення викладання навчальних дисциплін та наукової роботи, НПП розподілили таким чином: 69% опитаних поставили 5 і 4 бали, 25% - 3 бали;
- для запобігання академічній недоброчесності викладачі під час проведення занять наголошують ЗВО про правила цитування та підготовки рефератів, курсових і кваліфікаційних робіт (відповіли 68% опитаних), розробляють завдання, які унеможливають списування (50%);
- підвищення професійної кваліфікації НПП найбільше відбувається шляхом стажування у вітчизняних закладах вищої освіти (відповіли 82% опитаних), самоосвіти (69% респондентів) або ж завдяки конференціям (66%);
- найбільша частка викладачів задіяна у розробці робочих програм та силабусів до навчальних дисциплін (93% і 85%, відповідно), 56% НПП приймають участь у розробці освітньо-професійних (наукових) програм; навчально-методичне забезпечення з дисциплін,

які викладають НПП, повністю (31%) або частково (57%) розміщене на віртуальному диску кафедри;

- у виборі форм та методів навчання для НПП допомагає: самоосвіта (81%), інформація з мережі Інтернет (76%), думка ЗВО (61%), підвищення кваліфікації у вітчизняних закладах освіти (52%);

- про план вивчення навчальної дисципліни та критерії оцінювання навчальних досягнень ЗВО дізнаються від НПП, які надають інформацію на початку вивчення дисципліни (відповіли 88% опитаних НПП) та з платформ дистанційного навчання чи вебсайтів кафедр (53% опитаних);

- на думку НПП якість навчання ЗВО у порівнянні з попереднім періодом (за результатами сесії) не змінилася (відповіли 50% опитаних), 26% респондентів стверджує, що покращилася і лише 24% - погіршилися; рівень сприятливості психологічного клімату в університеті НПП оцінили таким чином: (49,4 % опитаних НПП оцінили на 5 і 4 бали, 32,6% - на 3 бали).

Таким чином, отримані результати проведеного анкетування серед науково-педагогічних працівників дали змогу підтвердити позитивну сторону в організації освітнього процесу та освітнього середовища РДГУ, а також виявити окремі позиції, які потребують уваги та доопрацювання, зокрема:

- сприяння підвищення мотивації НПП шляхом проведення тренінгів і спільних заходів для емоційної підтримки, створення комфортного робочого середовища, можливостей професійного самовираження; проведення анкетувань для виявлення та вирішення питань, які виникають у педагогічних колективах;

- залучення НПП до культурно-просвітницьких заходів за участі здобувачів вищої освіти для покращення системи зворотного зв'язку;

- обговорення проблеми подальшого удосконалення освітньо-виховного процесу в сучасних умовах, впровадження технологій дистанційної освіти;

- інформування здобувачів вищої освіти щодо правил академічної доброчесності; обговорення проблем з організації центру тестування здобувачів вищої освіти під час заліково-екзаменаційної сесії.

Центр якості освіти